

SLOVENSKY MONTREAL

Published by Slovak House
September 2014

Vydáva Slovenský Dom
September 2014

Fall

Určite viete, že ľudia sa dajú rozdeliť okrem iného do dvoch určitých skupín.

V prvej sú tí, ktorí pri pohľade na pohár naplnený dopoly vodou tvrdia, že je poloprázdny.

A v tej druhej zase, že je poloplný. Aký pohár vidíte vy?

Veríme, že je medzi vami viac optimistov ako pesimistov, pretože ľuďom ktorí vidia vždy krajšiu stránku veci sa oveľa ľahšie žije. Aj preto sa snažíme držať optimistického prístupu.

Úsmev a pozitívne naladenie sú to isté ako keď po daždi vyjde veselé slnko. Báječné je, že tak strávite krajší deň nielen vy, ale aj vaše okolie. A to niekedy nie je na škodu. Čo poviete?

Surely you know that people can be divided, besides other things, into two groups.

In the first group, those who are looking at the cup filled halfway with water will argue that it is half empty.

In the second group, it is half full. What cup do you see?

We believe that among you are more optimists than pessimists because for the people who always see the nicer side of things it is much easier to live. Therefore, we try to keep an optimistic approach.

Smile and be positive is the same as when nice sunshine comes up after the rain. Fabulous is that you spend a nicer day, not only for yourself, but also in your surroundings. That sometimes is not harmful. What do you think?

Fall is Here!

Nápady, návrhy, rady, myšlienky, príbehy zo života, fotografie z dovolenky, gratulácie blízkym a priateľom to všetko nám môžete posielat' cez electronicu adresu: slovenskymontreal@yahoo.ca alebo na adresu: 48 Shediac Cr., Kirkland, QC, H9J 2J9
Ideas, suggestions, advice, thoughts, life stories, photos from vacations, greeting to relatives and friends, all that you can send to us for publishing, by email slovenskymontreal@yahoo.ca or to the address: 48 Shediac Cr., Kirkland, QC, H9J 2J9

71. Slovenský deň v Montreale

Po celej Kanade zbory Kanadskej slovenskej ligy (KSL) v lete organizujú každoročne Slovenské dni, kde sa Slováci schádzajú, aby sa podelili so svojimi priateľmi o ich radostiach ako aj o ich starostiach. Tak to bolo aj tohto roku v Montreale, keď 2. zbor KSL organizoval 71. Slovenský deň – piknik v nedeľu 3. augusta v krásnom prostredí Slovinskej záhrady v St. Lazare. Na pikniku sa zúčastnil pekný počet členov KSL a ich priateľov.

Typický slovenský obed, guláš, vypražený bravčový rezeň so zemiakovým šalátom, debrecinky ako aj hot dog, pripravila mladšia generácia členov KSL. Muži si zahrali futbalový zápas, milovníci volejbalu mali možnosť si zahrať volejbal a iní zase sa zabavili pri bazéne. Celé popoludnie p. John Chlumsky nás zabával muzikou a slovenskými piesňami pri ktorej si poniektorí aj zatancovali. Ohlas mnohých prítomných bol, že každý sa dobre zabavil.

To že Slovenský deň v Montreale bol úspešným podujatím patrí vedeniu 2. zboru KSL a obetavým dobrovoľníkom. Ďakujeme im za príjemne strávené popoludnie a tešíme sa na budúci rok.

71st Slovak Day in Montreal

Throughout Canada the Canadian Slovak League (CSL) organizes annually in the summer Slovak days, where the Slovaks and their friends come together to share with friends their joys and their sorrows. This year is no exception in Montreal, the CSL Branch 2, organized the 71st Slovak Day – Picnic on Sunday, August 3rd in the beautiful Slovenian Garden in St. Lazare west of Montreal. Many people came to participate in this event.

A typical Slovak lunch, goulash, schnitzel with potato salad, debrecinky sausage and hot dogs, was prepared by the younger generation of CSL members. Men played a football match, volleyball lovers played volleyball and others enjoyed the swimming pool. Throughout the afternoon John Chlumsky entertained us with Slovak music and songs which added to the festive atmosphere and some people even danced. The response of many present was that everyone had a good time.

That the Slovak Day in Montreal was a successful event is due to leadership of the CSL Branch 2 in Montreal and the dedicated volunteers. We thank them for a pleasantly spent afternoon and look forward to next year.

You can see more pictures:
Viac fotografií:
www.kanadskyslovak.com

Prvý kalendár kanadských Slovákov

Pred 80 rokmi v Montreale, vtedajšej bašte všestranného slovenského tvorivého diania v Kanade, vyšiel Prvý kalendár kanadských Slovákov na obyčajný rok 1934, označený ako „prvá dejinná práca zvečňujúca život Slovákov v Kanade.“

Kalendár vydala Slovenská vydavateľská spoločnosť nákladom vtedajších novín Slovákov v Kanade, uprostred panujúcej deštruktívnej hospodárskej depresie, „hlavne preto, aby naši potomkovia vedeli, čo my tu za našej doby v tejto novej vlasti robili a tvorili s nádejou, že sa zachovajú už v tomto a budúcich ročníkoch kalendára všetky dôležité udalosti zo života predválečných a poválečných Slovákov v Kanade.“

V úvode kalendára vyslovili želanie, „aby touto prácou v každej duši zavládlo to zlaté heslo: Nech je svornosť a bratstvo medzi nami!“ s pripomienkou: „Sme v začiatkoch so všetkým. Všade vidíme nedostatky a zmätky, ale pri dobrej vôli a snahe všetko sa dá uskutočniť.“

V spojení s vydaním kalendára bolo veľa pochybovačov a škodlivcov, ale aj takých, ktorí urgovali kalendár na rok 1934 čím skorej vydať,

„prv než veľa originality zapadne do mora večnosti z nášho verejného života.“ Kalendár zostavil Gabriel Kurdel za spolupráce Fr. Zemana, J. Pavloviča, redaktorov

a kalendárneho výboru: Fr. Kvetana a Rev. Urbana Kovaľa. Vyšiel ako I. ročník (II. ročník (1935) bol posledný), na 168 stranách v prevažnej väčšine zaplnených článkami a spoločenskými snímkami domácich autorov, jednoduchých robotných ľudí, nezvyklých narábať perom, ktorí vo svojich slovách a svojským spôsobom sprítomnili slovensko-národný, spolkársky, náboženský a spoločenský život vo svojich strediskách roztratených po veľkej Kanade, obohatených osobnými snímkami jednotlivcov, ktorí s vlasteneckou vervou zapojili sa do budovania rydzo-slovenského tvorivého života v Kanade.

Kalendár bol zaobalený do trojfarebnej obálky symbolizujúcej našu kanadsko-slovenskú príslušnosť. Cena kalendára bola 10¢ pre Kanadu a 15¢ do starého kraja. Kalendár splnil svoje poslanie aj po inej stránke. Oboznámil čitateľov s bohatou históriou Kanady. Ako bola kolonizovaná a koľko strádania museli prežiť jej prví priekopníci je zachytených v obsiahlom článku „Stručné dejiny Kanady“ uverejnenom pod značkou Z-n (Zeman). Končí výzvou na Slovákov v Kanade, aby boli lojálni svojej adoptovanej kanadskej vlasti a aspiráciám slovenského národa. V záverečnom článku „Slovák v Kanade“ Ján Hurný, predseda Zboru direktorov Slováka v Kanade, zaoberá sa politicko-ideologickým poslaním novín, pričom zdôraznil, že „Slovák v Kanade nesúhlasí s terajším vládnym režimom v Česko-Slovensku, a nebude, dokiaľ

národ slovenský nedostane to, čo mu právom prináleží.“ Nabáda k slovenskej spolupatričnosti a svornosti, lebo „Svornosťou malé veci vzrastú, nesvornosťou najväčšie sa rozpadnú.“

V časovom odstupe 80 rokov, Prvý kalendár kanadských Slovákov poskytuje celkový pohľad na vývojové začiatky roduverného slovenského tvorivého života, pretkaného politickou, ideologickou, spolkárskou, náboženskou spoločenskou fragmentáciou Slovákov v Kanade, ktorá sa ich držala ako nejaká nákazlivá choroba.

Dnes je významným historickým, reliktným dokumentom životatvornej borby slovenského etnika v Kanade.

Štefan Hreha

VTEDY NA PIAVE

(Spomienka po sto rokoch)
Tento rok si pripomíname sté výročie vypuknutia 1. Svetovej vojny. Magdaléna Botková napísala spomienky na rozprávania svojho starého otca, ktorý bojoval pri PIAVE, rieka na severe Talianska.

Môj dedko z mamičkinej strany Michal Poláčik pochádzali z Černíka. Priženili sa do Komjatíc. Moja babička sa volala

Mária, rodená Majtánová. Dedko sa živil ako maloroľník. Obhospodarovali malý majetok - role a nejaký dobytok. Mali dve kravičky na ktorých obrábali pôdu. Ich veľkou túžbou bolo, aby si raz mohli kúpiť kone a tak gazdovať.

V roku 1914, keď vypukla prvá svetová vojna mali asi tridsaťpäť rokov a museli narukovať. Doma zanechali tri malé dcéry – sedemročnú Magdalénku - svoju krstnú mamu a päťročnú Máriu - svoju mamičku, ktorá ako malé dieťa si uchovala v pamäti, že: „ na všetkých zvonoch sa zvonilo, ľudia vybehovali na ulicu a pýtali sa, čo sa stalo. Každý hovoril že vypukla vojna, bude mobilizácia a chlapi budú musieť narukovať“. Tretia bola dvojročná Helenka, ktorú sme volali tetička Ila - po „komjacky“ a mala som ju veľmi rada. Nevedeli veru dedko, že odchádzajú od svojej rodiny na dlhé štyri roky.

Narukovali do rakúsko-uhorskej armády, kde boli zaradený do pešieho pluku. Vždy mi hovorievali:

„Víš, Magdička, ja som slúžebník v oficimiráži. Bol som prideľovaný k jennému oficirovi o kerého som sa starav, aby mal v porádku šecký veci. Mosev mat vždy čistú uniformu, šecký výstroj, zbrane a hlavne čižmy, keré sa moseli vždy ligoť. Mosev som mu byt vždy po ruke, ale mav som tú výhodu, že som nemosev chodit na exercírku“.

Dedko, keďže slúžili v tejto oficimiráži, nebojovali v prvej línii a pravdepodobne aj preto si zachránili život. Dedko nám rozprávali, ako to oni prežívali. Bitka pri Piave

(Taliansko, jún 1918) bola hrozná. Rozvodnená Piava si vyžiadala 140 000 mŕtvych a ešte viac ranených.

Rakúsko-uhorská armáda utrhla totálnu porážku. Všade bolo plno mŕtvych a ranených vojakov, vojenskej výstroje a munície

Medzitým všetkým pobehovali splašené a zdivočené kone. Niektoré boli ranené, tie strielali a ostatné sústredovali do veľkej ohrady.

Práve tieto kone môjho dedka zaujali. Dedko doma gazdoval iba na kravičkách a kone boli vždy ich veľkou túžbou. A tu bolo také veľké množstvo zbytočných koní! Dedkovi ich bolo ľúto, videli, že kone sú hladné a smädné, tak ich chceli aspoň napojiť. Preskočili do ohrady, uprostred ktorej bola veľká váhadlová studňa a začali ťahať vodu do válova. Avšak kone, keď zacítili vodu, chceli sa všetky naraz napojiť. Nahrnuli sa okolo studne a dedkovi nechýbalo veľa, aby ich nezadlávali a museli odtiaľ rýchlo utiecť. Koňom nemohli nijako pomôcť.

Keď prišiel rozkaz armádu rozpúšťať a vojakov poslať domov, dedko išli za svojím oficirom s prosbou vziať si z tých koní domov. Ten im to bez všetkého dovolil a dedko si zobrali päť koní. Mali v úmysle dvoch si nechať a trochu predať. Dedko si to

pýtali ešte aj „na písme“. Kone si vystrojili tak, aby mohli na nich jazdiť, veď postrojov, sediel a kantárov sa povalovalo všade. Dôležité boli aj deky pre seba i kone. Takto vystrojený sa vydali náš dedko na svoju veľký návrat od Piavy domov - do Komjatíc.

Nebola to ľahká cesta. Jeden koň im ušiel a nemohli ho chytiť. Druhý im okrivel, tak ho museli nechať u jedného gazdu. Cestou koníky pásli popri ceste, alebo si vypýtali krmu od gazdov a jedlo pre seba, kde prenocovali. Viac sa však starali o kone. Zistili, že najlepšie by bolo ísť s dvoma koňmi, preto ich dali okovať u jedného kováča v dedine, kde sa zastavili. Mali pri sebe aj nejaký ušetrený žold, takže mohli kováčovi aj zaplatiť.

Neviem presne, koľko im táto cesta trvala. Možno si to raz overím. Určite to bolo viac ako dva mesiace. Bitka pri Piave sa skončila koncom júna v roku 1918, ale to ešte nebol koniec vojny, veď bojovalo sa aj na iných frontoch. Už si presne nepamätám, v akom období to bolo, ale určite muselo to byť koncom leta, tak na jeseň, keďže kone stále popásali.

Môj dedko prišli domov do Komjatíc v podvečer. Zvíтали sa s rodinou a známymi. Kone uviazali do maštale. Tešili sa, že sa zdravý vrátili a že sa im splnil ich životný sen, hospodáriť na koňoch.

Chýr o tom sa hneď rozletel po celých Komjaticiach. Každý hovoril o tom, že Mišo Poláčik sa vrátil od Piavy na koňoch. Niektorí im prišli, ale niektorí im aj závideli.

Na druhý deň prišli k dedkovi dvaja muži a z úradného povolenia im kone odviekli z maštale. Márne im ukazovali povolenie, že kone dostali oprávnenie.

Hovorí sa, že chlapi neplačú, ale môj dedko nikdy neskrývali slzy, ktoré im stekali po tvári vždy, keď nám, deťom, tento príbeh rozprávali.

Then at the Piave...

This year we are remembering 100 years of the beginning World War I. Madgalena Botkova wrote memories of her grandfather who was in the battle of the Piave River in northern Italy.

My maternal grandfather Michal Polacik from Cernik married my grandmother Maria Majtanova and they moved to Komjatice. Grandfather farmed a small property – land and some cattle. He had two cows which he used for farming. His great desire was to buy horses so he would become a farmer.

In 1914 with the outbreak of the First World War, he was about 35 years old, he had to enlist. Home he left three small daughters, seven years Magdalenka, my godmother, five years old Maria my mom, who as a young child kept in her mind that “*all bells were*

ringing, people were coming to the streets and asked what happened. Everyone says that the war broke out, there will be the mobilization of the guys and they will have to enlist.” The third child was two years old Helenka, we called her Auntie Ila and I liked her very much. Grandfather did not know that he is leaving his family for four long years.

Registered in the Austro-Hungarian army he was assigned to Infantry Regiment. He always used to say: “*You know Magdicka, I was assigned to the officer and I had to make sure he has clean uniforms, all his gear, weapons and especially boots, they always had to shine. Always I had to be at his hand, but I my advantage was that I did not have to go to fight.*”

Since my grandfather served the officer he did not go to fight on the front lines and that probably saved his life. He told us how he survived. The battle of the Piave River (Italy, June 1918) was terrible. Swollen Piave took 140 000 dead and even more wounded. Austro-Hungarian army suffered defeat. Everywhere were many dead and wounded soldiers, full of military equipment and ammunition. Meanwhile horses were running around, some of them were wounded and had to be killed, healthy horses were collected to the big fence. My grandfather had interest in these horses. Home he was farming only with cows and horses have always been his great desire.

And there were many useless horses! He was sorry to see that the horses are hungry and thirsty, so he wanted to give

them at least water. He jumped over the fence where there was a big well and started to fill a through. However when the horses noticed water all of them wanted to drink at the same time. All came to the well and grandfather had to run because the horses would run over him. There was no help for the horses. When the order to dissolve the army and sent all the soldiers home, my grandfather went to ask his officer if he may take a few horses. The officer allowed him without fail and grandfather took five horses. His intention was to keep two and sell three. Grandfather asked for a confirmation letter that he received the horses.

He prepared the horses for the ride, the harnesses, saddles were scattered everywhere. Important were the blankets for him and the horses. Now our grandfather was ready for the great return from Piave to home - Komjatice. It was not an easy journey. One horse escaped and he could not catch him, the second limped, so he had to leave him at one farm. Along the way, the horses grazed along the road, or he asked for food for himself and the horses at the place where he stayed overnight. However he cared more for the horses. He found that the best thing would be to go with two horses, so he went to the blacksmith in the village where he stopped and had horseshoes put on the horses. He had some spare pay so he could pay the blacksmith.

I do not know exactly how long it took him to come home. Maybe once I will verify. Surely it was more than two months. Battle at the Piave ended in late June in 1918, but the end of the war was still on, there was fighting on other fronts. Don't remember exactly in which season it was, but surely it must have been late summer or autumn, as the horses were still grazing.

My grandfather came home to Komjatice in the evening. He met with the family and friends. He tied the horses to the stables. He was happy that he returned home in good health and that his life's dream is fulfilled, to own the horses. The news of this was immediately across Komjatice. Everyone talked about Miso Polacik that he returned from the Piave on horseback. Some people were wishing him well and some were jealous.

The next day two men came to my grandfather from the office and they took the horses from the stable. He was showing them the certificate that he received the horses legitimately.

They say that men do not cry, but my grandfather never hid the tears that streamed down his face whenever he told the story to us, the children.

Magdalena Botkova

BIRTHDAYS

5. júna – John Kecka
 22. augusta – Sandra Turek
 31. augusta – Stefania Cincik
 22. októbra – Mary Gregorsky
 29. novembra – Anna Botkova

ŠTEFANIA CINCÍK CELEBRATES 95TH BIRTHDAY

On August 21^s this year Štefania Cincik celebrated her 95th birthday. She was born in Dlhé Pole, Slovakia and came to Canada with her husband Vladimír and two children Vladimír and Elena.

It is for us a great pleasure on behalf of the Canadian Slovak League and the entire Slovak Community of Montreal to wish Mrs. Štefania Cincik a very happy 95th birthday. We wish you much health and happiness.

*Canadian Slovak League Branch
 2, Montreal*

Happy Birthday to Anna Micak

from your husband Mike

Anna Micak, oslavila 16. septembra svoje výročité narodeniny
 Prajeme jej všetko najlepšie.

Mnohaja lit, blahaja lit.

Štefania Cinciková devädesiatpäť ročná

V tieto dni sa dožíva veľmi významného životného jubilea 95 rokov života jedna z nazámejších členiek slovenskej komunity pani Štefania Cinciková.

Pani Štefania prišla do Montrealu spolu s manželom a dvoma malými deťmi vo veľmi pohnutej dobe po 2. svetovej vojne. Hoci začiatky pôsobenia v Montreale neboli ľahké každý z jej priateľov a blízkych ju videl vždy s úsmiatou a pokojnou tvárou. Vedela každému poradiť, potešiť, pohladiť, povzbudiť a podeliť sa dokonca i s biedou ktorej v tomto čase po vojne bolo nadostač. Rodina Cincikovcov sa od samého začiatku podielala na všetkých významných aktivitách v slovenskej komunite.

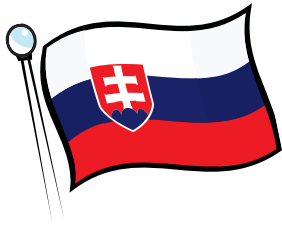
Pri príležitosti veľkého sviatku sa chceme pani Cincikovej poďakovať za dlhé aktívne roky strávené medzi našimi Slovákami a zaželať jej veľa nádherných pestrofarebných jesenných dní plných slnka, aby ich prežila v kruhu tých ktorí ju nesmierne milujú.

Pani Cinciková, pevného zdravia, nech Vás Pán Boh žíví!

Bea

The Canadian Slovak Professional and Business Association (CSPBA)
would like to invite you to its

50th Anniversary Scholarship Ball
SATURDAY, NOVEMBER 8th 2014
LE CRYSTAL
5285 HENRI BOURASSA
ST. LAURENT, QC., H4R 1B7

The CSPBA 50th Anniversary Scholarship Ball, is a gala affair with cocktails, fine music and dancing, and it is the most anticipated event highlighting the annual Slovak social calendar. The CSPBA hopes that you will be able to join us this year as we celebrate the CSPBA's 50th anniversary as well as the successes and achievements of tomorrow's leaders.

Application forms and the scholarship rules and regulations for post-secondary students of Slovak origin for the 2014 year can be obtained by requesting a copy from Mikulas Arendas via email at marendas@osler.com. Students who wish to apply for a scholarship must submit the required application form by September 26th, 2014 and abide by the scholarship rules and regulations.

50. výročie Štipendijného plesu CSPBA je slávnostná udalosť s dobrou večerou, hudbou a tancom a je to najočakávanejšia udalosť a dôstojné vyvrcholenie montrealského slovenského spoločenského kalendára. CSPBA dúfa, že budete mať možnosť sa k nám pripojiť osláviť 50. výročie CSPBA ako aj úspechy budúcich vodcov zajtrajška.

Prihlášky a štipendijný poriadok a predpisy pre pomaturitných študentov slovenského pôvodu dostanete od Mikulaša Arendaša cestou e-mailu na adrese marendas@osler.com. Študenti, ktorí žiadajú o štipendium musia zaslať požadovanú žiadosť do 26.septembra 2014 a dodržiavať štipendijné pravidla a predpisy.

For more information on the CSPBA 50th Anniversary Scholarship Ball, please visit our website at www.facebook.com/cspba2014.

For table reservations and tickets, please contact:

Mark Vandzura
514-694-9788
ctc064@bell.net

Dr. Jozef Brody
tel. 514-947-7971
josefbr@alcor.concordia.ca

Mikulas Arendas
514-831-5052
marendas@osler.com

SHOW OFF YOUR SLOVAK PRIDE
BRING ALL YOUR FAMILY AND FRIENDS

5 x P

Pekná jeseň znamená veternú zimu. Za peknou jeseňou nasleduje tuhá zima a úrodný rok
Aj bez brady ľudia mladí, dajú niekedy dobrej rady.

Buď pravdivý i k dieťaťu, splň čo mu sľubuješ, inak ho naučíš lži.

Ak sú do Michala vtáci doma, nebude tuhá zima.

Keď sa drží list v mesiaci októbri na stromoch pevne, to znamená krutú zimu.

Katarína na ľade, svätý Štefan na blate.

Lucia noci upíja, ale dňa nepridá.

KUCHYNKA

Jablčná Sezóna

Opäť tu máme sezónu jabĺčok, a tým aj bohužiaľ predzvest' prichádzajúcej jesene. Jablko je jedným z najčastejších druhov ovocia, ktoré okrem konzumovania v surovom stave sa používa aj pri príprave mnohých rafinovaných jedlách svetovej kuchyne. Ale ani slovenská kuchyňa sa nedá zahanbiť a našim gazdinkám nebola neznáma jablková polievka alebo omáčka a sladké kompóty. Na zimu sa tiež pripravovala ďalšia variácia - pokrújané jabĺčka sa sušili na vetraných povalách a v zime sa pridávali do kompótov alebo sa jedli jednoducho také suché ako napr. v súčasnosti sa jedia čipsy. Netreba zdôrazňovať medzi nimi rozdiel čo sa týka efektu pre naše zdravie.

Jablká sa do našich krajín dostali zo strednej Ázie a do severnej Ameriky priviezli prví jablká kolonizátori z Európy. Kultiváciou jablák bolo dopestovaných niekoľko stoviek odrôd, ktoré sa líšia veľkosťou, farbou, vôňou či chuťou. Zaujímavosťou je skutočnosť, že najviac jablák na svete dopestuje Čína. Ale jablkové sady nájdeme prakticky všade aj v horských a chladnejších oblastiach. Naš Quebec nie je výnimkou. Starí osadníci

hovorili, že dávnejšie boli rozsiahle jablkové sady v Montreale na miestach, kde sú dnes vystavané mestské štvrte. Ale I dnes sa Montreal môže pochváliť, že skoro na každej záhradke pri dome sa nachádza aspoň jeden jablkový strom. Záporným javom dnešných čias je, že nemôžeme konzumovať jabĺčka priamo zo stromu odtrhnuté - domáce či dovezené - ktoré sú plné postrekov a dovezené postrekované a leštené voskom, ktorý sa v našom organizme nerozkladá. Takže lúpanie jabĺčok z kože dnes je nevyhnutnosťou. Pravdou je, že tým jablká strácajú veľké množstvo prirodzených vitamínov, ale aj tak majú pozitívny efekt pre náš organizmus a zdravie:

- vláknina z nich pomáha pri trávení a pomáha vylučovať cholesterol z tráviaceho traktu,
- podporujú produkciu slín,
- posilňujú d'asná,
- spomaľujú stárnutie mozgových buniek.

Preto dávajme prednosť surovému jablku alebo čerstvej jablkovej šťave.

PARENÉ BUCHTY S MAKOM

500 g hrubej múky, 1 sačok suchého droždia, 1 ČL cukru, 1 vajce, asi 400 ml mlieka, štipka soli, lekvár, maslo, zomletý mak, cukor.

Sáčok suchého droždia rozmiešame s osladeným mliekom a to pridáme do múky, ktorú sme rozmiešali so soľou a pridáme tiež vajčko.

Vypracujeme polotuhé cesto, ktoré necháme na teplom mieste vykysnúť. Na pomúčenej doske cesto rozvalkáme asi na hrúbku 1 cm, pokrújame na rovnaké štvorčeky, do ktorých zabaľujeme kúsky lekváru, a znova necháme vykysnúť.

Buchty

varíme vo vode 8-10min.

(podľa veľkosti)

alebo nad

parou 15 – 20 minút.

Hotové buchty polejeme roztopeným maslom a posypeme zomletým makom zmiešaným s cukrom.

STEAMED BUCHTY WITH POPPY SEEDS

3½ cups flour (the best is to use blending flour), 1⅓ cup milk, 1 package dry yeast, 1 egg, pinch of salt and 1 tsp sugar, plum butter, grinded poppy seeds, melted butter

To prepare yeast, 1 tsp sugar and the yeast add and stir into 1/2 cup of luke-warm milk. Let rise about 5 minutes. In a large mixing bowl combine flour, few dashes of salt, egg, the yeast mixture and rest of milk. Knead dough it should be elastic. Cover and let it rise. Dust a wooden board with flour and roll the dough to thickness about ½ inch, cut into same size squares and wrap

a lekvar (plum butter) in each square and let it rise again. Boil each "ball" in water for 8-10 minutes or steam them for 15-20 minutes. Top them with melted butter and with grinded poppy seeds mixed with sugar.

ZEMIAKOVÉ LOKŠE

1000 g zemiakov, 300 g hladkej múky, soľ a maslo.

V šupke uvarené zemiaky olúpeme a popučíme alebo postrúhame na väčšom strúhadle. Pridáme múku, soľ a vypracujeme cesto.

Z cesta si vyformujeme valček, ktorý pokrájame na kusy. Vyvaľkáme do tvaru kruhu. Pozor, aby neboli lokše príliš tenké a mali sme dostatok múky, aby sa nelepili. Pečieme na suchej panvici z každej strany (najlepšie na teflonovej panvici). Keď nám na panvici ostane múka, papierovou servítkou si ju zotrieme z panvice.

Upečené lokše pomastíme rozpraženým maslom. Môžu sa jesť len v takejto forme alebo s kyslým mliekom alebo k pečenej husi alebo ku kačici.

Nech teda chutí...

POTATO LOKŠE

2 lb of potatoes, about 2 cups flour, salt and butter

Boil unpeeled potatoes, cool and peel potatoes and mash or grate them on a larger grater. Add flour, salt and prepare dough. Form the dough into a long roll, and cut into pieces. Roll each piece into the shape of a circle the size of your pan. Don't make it too thin and make sure you have enough flour so they don't stick together. Bake on a dry pan on each side (preferably nonstick frying pan).

Cont. on page 10

Community Calendar / Kalendár podujatí

This listing contains information supplied to us at the time of printing and will be subject to future updating. *Tento kalendár prináša údaje ktoré sme mali k dispozícii v čase uzávierky a môžu sa zmeniť.*

SEPTEMBER

Štvrtok / Thursday 18 – Klub 55+ Slovak Butterflies Apple picking, corn roast St. Eustache
Nedeľa / Sunday 28 – schôdza 2. zbor KSL / CSL Branch 2 meeting

OCTOBER

Štvrtok / Thursday 2 – Klub 55+ Slovak Butterflies Gathering – Quiz Day (**to members:** remember to give your questions and answers only to Josie and don't show to anybody else)
Sobota / Saturday 25 – Mini Bazaar St. Cyril & Metod Parish

NOVEMBER

Štvrtok / Thursday 6 – Klub 55+ Slovak Butterflies program to be announced
Sobota / Saturday 8 – CSPBA Scholarship Ball
Nedeľa / Sunday 16 – Jednota Branch 784 and 810 Annual meeting
Nedeľa / Sunday 23 – Jednota Branch 784 Christmas Dinner

DECEMBER

Štvrtok / Thursday 4 – Annual Christmas Dinner Klub 55+ Slovak Butterflies
Nedeľa / Sunday 7 – Vianočný obed KSL/CSL Christmas Dinner

Klub 55+ Slovak Butterflies

The „Butterflies“ meet usually on the first Thursday of each month. You can join the Klub 55+ just be 55 years old or more. For more information please call Lydia 514-481-8052, Josie 450-294-3577.

If flour remains on the pan, wipe it with a paper napkin from the pan. Butter baked lokse with melted butter. They can be eaten in that form or with sour milk (buttermilk) or as side dish with roast goose or duck.

FARNOSŤ SV. CYRILA A METODA

7187 2nd Avenue, Montreal,
QC H2A 3G8

Farár / Pastor:

Rev. Rudolf Grega

Tel: 514-721-1551

Cell: 514-603-6016

Nedel'ná sv. Omša:

11:00 po slovensky

Ľudova medicína

Výživa dostupná naozaj pre každého a s minimálnymi výdavkami, preto chceme upozorniť na tento nápoj (ktorý chráni organizmus pred rakovinou a inými chorobami).

Tento nápoj posilňuje obranyschopnosť organizmu (imunitu).

Recept je veľmi jednoduchý, potrebujete len:

1 cviklu

2 mrkvy

1 jablko

Postup:

Všetko treba poriadne umyť, očistiť, nakrájať na malé kúsky a zmixovať s trochou minerálky. Môžete použiť mixér, prípadne "Fruit Juicer". Komu sa žiada, môže pridať aj trochu citrónu, aby mal nápoj obcerstvujúcejšiu chuť. Nápoj treba vypiť hneď po príprave, neskladovať!

Tento nápoj účinkuje pri ochoreniach:

- zabraňuje vzniku rakovinových buniek/už vzniknutým zabraňuje sa ďalej rozvíjať,
- Posilňuje pľúca,
- Chráni pred infarktóm srdca a vysokým krvným tlakom.
- Posilňuje imunitný systém.
- Zlepšuje fyzickú kondíciu,
- Odstraňuje bolesti svalov.
- Odstráni sennú nádchu.

Tento nápoj nemá žiadne vedľajšie účinky a má vysokú výživnú hodnotu.

Úprimná sústrast' / Sincere Condolences

Slovenská komunita vyslovuje svojim zosnulým členom za všetku ich aktívnu pácu a činnosť poslednú vďaku. Vy všetci ktorí ste ich poznali venute im tichu spomienku a vaše úprimné modlitby.

Ann Cerula, Francesca Giunta Skoda

Finanční anjeli / Financial Angels

Sme veľmi povďační doleuvedeným priaznivcom, ktorí podporili Slovenský Montreal finančne:

We are very grateful to the following people who have chosen to support Slovenský Montreal:

Steve Misata, Steve Kmec

Slovenský Montreal – vydáva La Maison Slovaque Inc. (Slovenský dom) štvrťročne.

Slovak Montreal is published by La Maison Slovaque Inc. / Slovak House Inc. quarterly.

Šefredaktorka: Marta Fusková, 48 Shediac Cr., Kirkland, QC, H9J 2J9, tel.: 514-630-0218

Redakčná rada: Helena Benčaťová, Silvia Buxar, Bea Janurová, Betty Valenta

Grafická úprava: Silvia Buxar, tel.: 450-462-7790 krivan88@hotmail.com

Slovenský Montreal posielame bezplatne montrealským Slovákom a zainteresovaným priateľom. Slovenský Montreal is mailed free of charge to Montreal Slovaks. Listy a príspevky na publikovanie bez nároku na honorár sú vítané. Letters and contributions, to be published without a honorarium are welcome. Ak by ste chceli podporiť Slovenský Montreal, váš finančný príspevok je vítaný. If you would like to support the newsletter, your financial contribution is welcome.

E-mail: slovenskymontreal@yahoo.ca

Výzva
na predkladanie žiadostí na študijné a výskumné
pobyty na Slovensku v letnom semestri akademického roku
2014 / 2015 v rámci Národného štipendijného programu na podporu mobilit

Národný štipendijný program na podporu mobilit študentov, doktorandov, vysokoškolských učiteľov a výskumných pracovníkov je financovaný Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Štipendiá sú určené pre:

- a) **študentov** zahraničných vysokých škôl v súvislosti so študijným pobytom na vysokej škole v Slovenskej republike v trvaní 1 – 2 semestre počas 2. stupňa vysokoškolského štúdia;
- b) **doktorandov** zahraničných vysokých škôl/výskumných pracovísk v súvislosti so študijným/výskumným pobytom na vysokej škole alebo výskumnej inštitúcii oprávnenej realizovať doktorandský program v Slovenskej republike v trvaní 1 – 2 mesiacov počas doktorandského štúdia
- c) **učiteľov vysokých škôl, výskumných resp. umeleckých pracovníkov** zahraničných vysokých škôl/výskumných pracovísk v súvislosti s prednáškovým, výskumným resp. umeleckým pobytom na vysokej škole, vo výskumnej inštitúcii v Slovenskej republike v trvaní 1 – 2 mesiacov

Dôležité upozornenie:

O štipendium určené pre zahraničných uchádzačov sa nemôžu uchádzať osoby s trvalým pobytom v Slovenskej republike a občania Slovenskej republiky študujúci alebo pôsobiaci na zahraničných vysokých školách alebo výskumných pracoviskách.

Výška štipendia:

a) vysokoškolský študent 2.stupňa	350,- EUR
b) doktorand	580,- EUR
c) vysokoškolský učiteľ, výskumný rep. umelecký pracovník:	
- bez titulu Ph.D a s menej ako 4 rokmi praxe	580,- EUR
- s titulom Ph.D. a s menej ako 10 rokmi praxe	850,- EUR
- s titulom Ph.D. a zároveň viac ako 10 rokmi praxe	1000,- EUR

Žiadosť sa podáva on-line na www.scholarships.sk Systém sa otvára najneskôr 6 týždňov pred uzávierkou. Po odoslaní žiadosti s prílohami v on-line systéme treba do SAIA v Bratislave doručiť do termínu uzávierky originál akceptačného listu z prijímajúcej vysokej školy/výskumnej organizácie. Uzávierka na pobyty v rámci letného semestra akademického roka 2014/2015 **je dňa 31. 10. 2014 do 16:00 hod (stredoeurópskeho času)**. Uzávierka na predkladanie žiadostí na pobyty na akademický rok 2015/2016 **je 30.4.2015 do 16:00 hod (stredoeurópskeho času)**.

Ďalšie informácie, ako aj záväzné podmienky programu je možné nájsť na adrese:

www.scholarships.sk

Submitting of applications for scholarships for study and research in Slovakia during summer semester of the academic year 2014/2015 within the National Scholarship Programme to support mobility

National Scholarship Programme to support the mobility of students, PhD students, university teachers and researchers is funded by the Ministry of Education, Science, Research and Sport of the Slovak Republic.

Scholarships are intended for:

- a) **students** of foreign universities related to the study at a Slovak university for a period of one to two semesters during their Masters study;
- b) **PhD students** of foreign universities/research organisations at a university or research organisation eligible to carry out PhD study programme in Slovak Republic for a period of 1-12 months during their PhD studies;
- c) **university teachers, researchers or artists** from foreign universities/research organisations at a university in connection with the lecture, research or artistic stay at the university/research organisation eligible to carry out PhD study programme or NGO in the Slovak Republic, for a period of 1-12 months

Important:

Individuals with permanent residence in the Slovak Republic and citizens of the Slovak Republic studying or working at the universities or research organisations abroad cannot apply for the Programme scholarship for foreign applicants.

The amount of the scholarship:

a) university student of second level of higher education	- 350, - EUR
b) PhD student	- 580, - EUR
c) university teacher, researcher or artist:	
- without PhD degree and less than 4 years of work experience	- 580, - EUR
- with PhD degree and less than 10 years of work experience	- 850, - EUR
- with PhD degree and more than 10 years of work experience	- 1000, - EUR

Applicants shall apply online at www.scholarships.sk. System opens not later than 6 weeks before the deadline. After submitting on-line application with all attachments, applicant shall deliver original hard copy of Host Institution Invitation Letter to SAIA Bratislava before the deadline. Deadline for applications related to the summer semester of the academic year 2014/2015 is **October 31st 2014 at 04:00 pm (CET)**. Next deadline for submitting applications forms for the scholarships related to the academic year **2015/2016 is April 30th 2015 at 04:00 pm (CET)**.

Mandatory conditions and more detailed information are to be found at: